

Mfv.III.10.012/2013/4.szám

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságon 6.M.1048/2011. szám alatt indított és a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 2012. szeptember 6-án kelt 6.M.1048/2011/7. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 6.M.1048/2011/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes . május 12-én bejelentett rendszeres szociális járadék iránti igényét a nyugdíjbiztosítási igazgatóság 2011. június 9-én kelt határozatával elutasította azon indokkal, hogy ugyan az össz-szervezeti egészségkárosodása 40%-os mértékű 2006. december 13. napja óta és az a keresőtevékenységének fennállása alatt

keletkezett, azonban annak megszűnését követő 24 hónapon túl terjesztette elő igényét.

A fellebbezés folytán eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság másodfokú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta és a fellebbezést elutasította. Megállapította, hogy a felperes részére

- 2007. május 12-től 2008. május 31-ig rokkantsági nyugdíjat folyósítottak,
- 2008. augusztus 1-jétől 2008. október 14-ig a rendszeres szociális járadék iránti igényét bírálták el,
- 2010. április 21-től 2010. május 17-ig a rokkantsági nyugellátás iránti közigazgatási eljárás volt folyamatban.

Ezt követően a jelen eljárás tárgyát képező rendszeres szociális járadék iránti igény előterjesztésére 2011. május 12-én került sor.

Mivel a felperes azon keresőtevékenysége, amely alatt a 40%-os össz-szervezeti egészségkárosodása keletkezett 2007. május 11-én megszűnt, ezért a 24 hónapos jogvesztő igényérvényesítési határidő szempontjából figyelembe vett kieső időszakok nem hidalták át a jogvesztő határidőt figyelemmel arra is, hogy táppénzes ideje az igénylőnek nem közvetlenül a munkaviszony megszűnése után keletkezett, illetőleg nem a keresőtevékenység alatt állt be [387/2007.(XII.23.) Korm. rendelet (Kr.) 5. § és 10. § (1)-(3) bekezdés].

A határozatot a felperes keresettel támadta meg a munkaügyi bíróság előtt és kifogásolta, hogy a határidő számításánál a bírósági eljárás időtartamát nem vették figyelembe, pedig ezen idők figyelmen kívül hagyásával az igényét a törvény által meghatározott 24 hónapos határidőn belül terjesztette elő. Ezért az alperesi és a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését kérte. Állította azt is, hogy - a korábbi 67%-os munkaképesség-csökkenéséhez képest - a 40%-os össz-szervezeti egészségkárosodását 2008. március 14-én állapították meg és az ezen idő alatt fennállott munkaviszonya 2009. szeptember 16-tól szűnt meg, ezen időtől pedig az igény előterjesztéséig nem telt el 24 hónap.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, fenntartva határozatában és a másodfokú határozatban megállapított tényállást és döntést, annak jogi indokaival együtt.

A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 6.M.1048/2011/7. számú ítéletével mind a másodfokú, mind az elsőfokú társadalombiztosítási határozatot hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

Ítéletének indokolásában a munkaügyi bíróság idézte a Kr. 5. § (1) bekezdésében, valamint a 10. § (1)-(3) bekezdéseiben írt rendelkezéseket, továbbá a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) végrehajtására kiadott 168/1997.(X.6.) Korm. rendelet (R.) 1. §-ában írtakat. Tényként rögzítette a munkaügyi bíróság, hogy a felperesnek nem vitásan 40%-os össz-szervezeti egészségkárosodása van, amely keresőtevékenységének fennállása alatt keletkezett. Vizsgálva azonban az igény érvényesítésére nyitva álló jogvesztő 24 hónapot, arra a megállapításra jutott, hogy a rokkantsági nyugellátással kapcsolatos bírósági eljárás ideje figyelembe vehető mint levonandó időszak. Ezt alátámasztandó hivatkozott arra, hogy a Kr. 10. §-a (3) bekezdésének c) pontja a rokkantsági nyugdíj iránti kérelem bejelentésétől az elbírálásig tartó időszakot határozza meg, mint amely nem számít bele az igényérvényesítésre nyitva álló 24 hónapos jogvesztő határidőbe. Elbíráláson pedig az igény jogerős elbírálását kell érteni, hiszen csak a jogerős elbírálás - a jogorvoslatok kimerítése - hozhat végleges döntést. A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság a felperes korábbi, 2010. május 21-én előterjesztett rokkantsági nyugellátás iránti igényét 2011. április 11-én hozott döntésével bírálta el jogerősen, ezért a 2010. április 21-től 2011. április 11-ig terjedő időszak nem vehető figyelembe. A 2007. május 11-től a 2011. május 12-ig terjedő időszak alatt - figyelemmel a megszakításokra is - 644 nap telt el, tehát a felperes igényérvényesítése határidőben történt. Ezért a bíróság megállapította, hogy az alperesi határozatok törvénysértő módon rendelkeztek a rendszeres szociális járadék megállapítása iránti igény elutasításáról és a társadalombiztosítási határozatokat a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte azzal, hogy a megismételt eljárásban az alperesnek a bírósági eljárás során lefolytatott bizonyítás eredményének figyelembevételével - vagyis hogy az igényérvényesítési határidőt a felperes betartotta - kell a további feltételeket vizsgálni, és ezt követően hozható határozat az ellátásra való jogosultság megállapításáról.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel és annak hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő döntés hozatalát kérte. Álláspontja szerint a munkaügyi bíróság ítélete törvénysértő, mert téves jogszabályi értelmezésen és alkalmazáson alapul. A bíróság általi Kr. értelmezés szerint a rendelet nem írja elő, és nem is lenne életszerű, ha a közigazgatási eljárás jogerős lezárását követően a peres eljárás időtartamával is meghosszabbodna a rokkantsági nyugdíj iránti kérelem bejelentésétől az elbírálásáig tartó időszak, figyelemmel különösen arra is, hogy a határozat jogerejét a bírósági eljárás érdemben nem befolyásolja. A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság ítéletében foglaltaktól eltérően bírósági felülvizsgálat esetén a

Kr. kizárólag a közigazgatási eljárás teljes időtartamát, azaz az igénybejelentéstől az eljárás jogerős lezárásáig, vagyis a másodfokú döntés meghozataláig terjedő időtartamot rendeli figyelmen kívül hagyni a 24 hónapos jogvesztő határidő számítása során. A kérelem elbírálásáig terjedő időtartam kiterjesztő értelmezése törvénysértő. Mivel a rokkantsági nyugdíj megállapítását elutasító határozatot helybenhagyó másodfokú határozat meghozataláig, azaz 2010. október 25. napjáig terjedő időt kell figyelmen kívül hagyni a 24 hónapos határidő számítása során, az igényérvényesítést befolyásoló idők összesítésével a beszámítandó idő meghaladja a 24 hónapot.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a munkaügyi bíróság ítéletének hatályban tartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet - a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján - tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek a Kr. 10. § (2) és (3) bekezdésében írtak alkalmazhatóságával kapcsolatos jogi következtetés téves voltát panaszolta. A felülvizsgálati kérelem tartalma alapján tehát a Kúria a jogerős ítéletet a Kr. 10. § (3) bekezdése és (2) bekezdése alapján vizsgálta felül.

Elsődlegesen utal a Kúria arra, hogy a Kr. 10. § (2) bekezdése alapján a rendszeres szociális járadék iránti kérelmet az R. 1. §-a szerint a nyugdíjbiztosítási igazgatósághoz az erre rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon kell benyújtani annak a keresőtevékenységnek az időtartama alatt, vagy a megszűnésétől számított 24 hónapon belül, amelynek során az egészségkárosodás bekövetkezett. A határidő elmulasztása jogvesztő.

A munkaügyi bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes esetében e szabályt alkalmazni kell.

A Kr. 10. § (3) bekezdése tételesen meghatározza, hogy mely időszakokat nem lehet figyelembe venni a határidő számításánál. Ezen jogszabályhely c)-d) pontja szerint a rokkantsági nyugdíj és a rendszeres szociális járadék iránti kérelem bejelentésétől az elbírálásáig tartó időszak nem számít be a határidőbe. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) rendelkezéseinek összevetéséből megállapítható, hogy a közigazgatási eljárást követő esetleges bírósági eljárás során nem az ügyfél által előterjesztett igény elbírálására kerül sor, hanem

a hatóság által hozott határozat bírósági felülvizsgálatára. A közigazgatási eljárás során előterjesztett igény elbírálása a jogerős hatósági határozat meghozatalával lezárul, mely határozat a kérelem benyújtásakor hatályos Ket. 127. §-a értelmében végrehajtható. Az előbbieket támasztja alá az is, hogy a Ket. 110. § (1) bekezdése szerint a keresetlevél, illetve a kérelem benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, így a jogerős hatósági határozattal elbírált igény a bírósági felülvizsgálatától függetlenül végrehajtható. Mindezekre tekintettel a bírósági eljárások időtartama a 24 hónapos jogvesztő határidő számításánál nem hagyható figyelmen kívül.

Az ezzel ellentétes munkaügyi bírósági álláspont jogszabálysértő, ezért a Kúria a munkaügyi bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján.

Az alperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megtérítését nem kérte, ezért a Kúria e tárgyban a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte a határozathozatalt, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét a Tny. 81. §-a értelmében a magyar állam viseli.

Budapest, 2014. január 22.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Patassyné
dr. Dualszky Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő